

Innhold

Forord	5
---------------------	---

Del 1

TEORETISKE PERSPEKTIVER OG TILNÆRMINGER VED PEDAGOGISK SYSTEMARBEID	13
--	----

Kapittel 1

Introduksjon	15
---------------------------	----

Rolf B. Fasting og Paul R. Sundar

Pedagogisk systemarbeid – en god opplæring for alle elever	17
Samarbeid om forbedring	18
En forskende tilnærming til organisasjonsutvikling og endringsarbeid	20
Individ og system	21
Antologiens oppbygging og innhold	22
Del 1: Teoretiske perspektiver og tilnærminger ved pedagogisk systemarbeid ..	22
Del 2: Praktisk pedagogisk systemarbeid	23
Et framoverblikk	25
Med refleksjon som verktøy	25
Referanser	25

Kapittel 2

PP-tjenesten og kompetanse- og organisasjonsutvikling i skolen	27
---	----

Rolf B. Fasting og Paul R. Sundar

Kunnskapsløftet – et tapt mulighetsrom?	29
Noen historiske trekk	31
Perspektiver på opplæringen for elever med særlige behov	35
Pedagogisk systemarbeid	36
Kompetanseutvikling i en lærende organisasjon	39
Referanser	40

Kapittel 3**Kultur for endring og organisasjonsutvikling** 45**Rolf B. Fasting**

Skolekultur 45

En korpsånd for samhandling og utvikling 48

Ledere som kulturelle arkitekter 51

Skolekultur som profesjonell kapital 52

Implisitt eller eksplisitt kunnskap 54

Evidens 54

En skolekultur for kompetanse- og organisasjonsutvikling 56

Samarbeid om en bedre opplæring 58

Referanser 59**Kapittel 4****Tolkningsfellesskap** 62**Rolf B. Fasting**

Forutsetninger for endringsarbeid og organisasjonsutvikling i skolen 63

Faglig og relasjonell tillit som merkevare 64

En artikulert hverdagspraksis 66

Et flerdimensjonalt forståelsesgrunnlag 67

Tolkningsfellesskap – et utgangspunkt for pedagogisk systemarbeid 69

Referanser 70**Kapittel 5****Et forskende fellesskap** 73**Rolf B. Fasting**

Strategier ved endringsarbeid og organisasjonsutvikling 73

Aksjonsforskning – grunnleggende forutsetninger og antakelser 77

Forskning som en undersøkende arbeidsform 78

Retninger innen aksjonsforskningstradisjonen 79

Aksjonslæring og aksjonsforskning 81

Aksjonsforskning versus tradisjonell forskning 82

Etske betraktninger 85

Referanser 86

Kapittel 6

Pedagogisk aksjonsforskning 88

Rolf B. Fasting

Innfallsvinkler til pedagogisk aksjonsforskning 90

Aksjonssløyfen 91

 Nå-situasjonen 92

 Analyse og tolkning 95

 Plan for ny praksis 96

 Aksjon og handling 97

 Refleksjon, analyse og tolkning – justering og ny syklus 99

Medvirkning – eierforhold og forbedring 100

Referanser 101

Kapittel 7

PP-rådgiveren – en endringsagent 103

Paul R. Sundar

 Verdiforankring 104

 Roller og posisjoner 106

 Makt og profesjonalitet 107

 Endringsagenten som påvirker 108

 Tillit 111

 Endringsagenten og organisasjonskulturen 112

 Avslutning 113

Referanser 114

Del 2

PRAKTISK PEDAGOGISK SYSTEMARBEID 117

Kapittel 8

Pedagogisk systemarbeid ved bruk av pedagogisk analyse 119

Hege Knudsmoen, Ellen Nettet Mælan og Gro Løken

 Bakgrunn for utviklingsarbeidet 120

 Utvikling av profesjonelle læringsfellesskap 122

 Bruk av pedagogisk analyse i utviklingsarbeidet 123

 Endring i samarbeidet som følge av utviklingsarbeidet 127

 Strukturelle endringer er ikke tilstrekkelig 128

 Framtidens PP-tjeneste 130

 Oppsummerende betraktninger 131

Referanser 131

Kapittel 9**Å begynne uten å begynne fra begynnelsen** 133***Cathrine Rismo Redi med Rolf B. Fasting og Paul R. Sundar***

Design for gjennomføring av prosjektet 134

Status for prosjektet 138

Drøfting og diskusjon 138

Perspektiver framover 142

Referanser 143**Kapittel 10****Vil samarbeid mellom skule og PP-teneste om ei ny organisering av grunnleggjande leseopplæring på sikt føre til eit lågare behov for spesialundervisning?** 145***Inger Johanne Grønningsæter med Rolf B. Fasting og Paul R. Sundar***

Bakgrunn 146

PP-tenesta og skulen 146

Fasar i ein endringsprosess 148

Utfordringar framover 152

Avsluttande kommentarar 156

Kjelder 156**Kapittel 11****Rett hjelp til rett tid - veien til økt læringsutbytte** 158***Soraya Ahmadinia med Paul R. Sundar og Rolf B. Fasting***

Endringsarenaer og endringsbehov 159

Teoretiske betraktninger 162

Aksjonsforskning som ramme for endringsarbeid i skolen 163

Bærekraften i endringsarbeidet - muligheter og utfordringer 167

Oppsummering 170

Referanser 170**Kapittel 12****Hvordan kan PP-tjenesten bli en mer likeverdig tjeneste for flerspråklige barn og unge?** 172***Else Marie Vassdal med Paul R. Sundar og Rolf B. Fasting***

Bakgrunn 173

Aksjonsforskning som design 174

Initiering og institusjonalisering 178

Evaluering 178

Veien videre - utfordringer og bærekraft 180

Spredning, muligheter og begrensninger 181

Referanser 182

Kapittel 13

Elever i videregående skole som bor i barnevernsinstitusjon – PPOTs

praksis 184

Berit Haugland med Paul R. Sundar og Rolf B. Fasting

Bakgrunn og oppfølgingspraksis 185

Aksjonsforskning som forbedringsstrategi 186

Prosjektet «Økt samarbeid rundt ungdom som bor i institusjon» 187

Drøfting av prosessen og forventninger framover 193

Forventninger framover 195

Referanser 196

Kapittel 14

Pedagogisk systemarbeid – oppsummerende perspektiver og et blikk

framover 199

Paul R. Sundar og Rolf B. Fasting

Den norske skolen 201

Skolens skjulte agenda 202

Inkludering i fellesskapet som ideal 202

Et blikk framover 203

Referanser 206

Forfatterromtaler 209